

Kas vastas: kurnäuu! ning ajas saba weel enam püsti. Koolmeistri wast ei kuulnud muud kui seina kellatiffumist.

„Kas nad ei peaks sugugi kodu olema?“ küsis ema, ma ei tea kas minu wõi oma käest. Wastast ei saanud ta aga minu teada kummagi käest. Nüüd tegi ema nagu oleks tal midagi furku lainud: Ta foristas õige waljuste ja ostus seal juures weel paar sammu koolmeistri kambri usse lähemale. Siin ootas ta weel raajulise aega, siis wõttis ta ettevaatlikult usse sanga viblu ja surus trikki pöid- laga alla. See oli lingiga üks. Pikkamest tegi ta usse lahti.

„Kes seal on?“ kuulsin ma eemalt laugelt koolmeistrit küsivat.

„Kis mina Seva Anna see ole,“ vastas ema siise astudes. „Tulin sind kooli Hans ka vaatama.“

„Kas seal weel kedagi on estoas? Pane ole hea inime, see üks sinnt! Ma kardan wäga tuult.“ ütles koolmeister.

Wist oli ta sängis enese ümber ning suu wälja poole pööranud; sest hääl tõlas nüüd hoopis walgumalt ja liigemal kui enne.

Kõlas juba estmesel küsimisel koolmeistri hääl wali mu kõrwas, nüüd sundis ta mind juba paar sammu tagasi astuma ning wälise usse linke peusse wõrma. Mul oli nii wilts tundmus rinnus, nagu oleksin ma alles koolis õppimas ja oleksin mõnda rumalat tegu teinud ning kui hakkaks koolmeistri lepp praegu mu selias tantsima. Eht see tundmus polegi weel nii wilts kui minul, sel pubul. Ma olin kui kurjategija, kes praegu wargile tulnud ja nüüd tuleb peremees, kelle wara külge ma oma käe pannud parajaste peale ja näeb mind. Sel silmapilgul wastas ema koolmeistri küsimuse peale:

„Mu poeg tuli ka ligi. Tule ligemale, Rein!“

Nüüd pidin siis lõwikoopasse astuma.

Miks ma siis koolmeistrit nii kartsin? Ta oli ju ka minu enese endine koolmeister, ja „kooli Hans,“ uagu küla wanemad inimesed teda kutsusiwad, polnud sugugi kurja mehe kirjast. Ennemaste räägiti külas temast ühte ja teisest naljatempu, mis ta teinud ja kooliajast mäletasin ka, et

ta sagedaste nalja heitis. Sest ma aru ei saanud, ega püüdnudki aru saada, miks ma seekord nii suurt hirmu täis olin. Ma ei mõtelnud ega arwanud oma meeles üle pea midagi, waid ma olin aga aral, kartlikul olekul, nii et hing lippus sinni jääma. Kui ema mu ligemale tutjus, seal tais palaw joon mul üle selja ning kurgus ajas mind ühte lugu neelama. Mul polnud küll midagi neelata, aga siiski käiswad neelud peal.

Ma astusin üle läwe. Seda ma ei tea, kas teretasin ka wõi mitte siise astudes.

„Kas tulete mind matma?“ küsis koolmeister woodist ja nägu oli tal pool wiltu, ma ei tea kas naerul wõi nutul. Ma ei julgenud palju ta peale waadata.

„Miks me siis matma tuleme? Ega sa weel ometi surema ei hakka?“ wastas minu ema ja istus leentiga järile.

„Palju ka enam ei puudu. See walu tapab mu. Oh, küll on üks inimene wilts; ta pole kui ta haigeks jääb ja sureb mitte sedagi wäärt, mis üks loom. Üks wana lammast, kui ta lõpeb, tast keedetakse ometi seepi, aga üks wana koolmeister? Ma kardan, ka ussid ei soowi mu liba. Wõib ka sapine küll olla. Need lapsed sünnitawad mul sagedaste sappi. — Kui ma sest walust peaseks, ma ütlistaksin weel wiis aastat lasti, eht ma küll nädalatti wabatahtlikult ennast nendega ei waewaks. Kus see ema ja Wiitu ka jääwad. Väksiwad juba hommiku wara kirikusse. Wõtku —“.

11. Sepp ja mina.

Sepp kutsuti ära. Ega tema kedagi ei lase oodata. Nüüd jäi tal peatükk poolele. Mina ei tohi seal midagi täiendada, oma tööd segama ta kedagi ei sall. Eõbrad küll oleme, aga siiski täib igaüks ama rada. Muidu wõiks arwata, et sõbra sõna mõjub ja sõbrasse ja sõber püüab sõbra tahtmist teha: Meie wahel seda sarnast pole olnud: Ega ühel on oma pea, oma süda, oma tahtmine. Aga ma arwan, mina annaks mitmes tüüis järele, kui tema mitte nii raudne poleks. Rauatöö see teeb inimese südame mõnes asjas ka raudseks. Seda on minu sõbrast awalikult näha. Enne poislike põlmes oli ta nii pehme